

ПОЉОПРИВРЕДНА САВЕТОДАВНА
И СТРУЧНА СЛУЖБА ЧАЧАК ДОО

Тел. 032/320-710, Факс. 032/320-712, e-mail: ovcar@yu1.net psscacak@psss.rs

Број 1

Датум и место издавања: 15.1.2015. Чачак

Тираж: 350

БИЛТЕН

ЈАНУАР 2015.

САДРЖАЈ

1. Размеравање површине и маркирање места за садњу малине –
Мр. Бранко Танасковић
2. Зима и радови током зиме у вишегодишњим засадима –
Дипл.инг. Снежана Драгићевић Филиповић
3. Зимско мировање воћа –право време за резидбу -
Дипл.инг. Снежана Драгићевић Филиповић
4. Најзначајније болести салате у затвореном простору –
Дипл.инг.Весна Нишавић –Велковић
5. Балансирање дневног оброка - Дипл.инг. Мирослав Јаћимовић
6. Преглед доминантних цена са зелене и сточне пијаце за јануар 2015

Размеравање површине и маркирање места за садњу малине

Малина се може садити на различитом растојању зависно од система узгоја, бујности сорте и површине за сађење.

Само мерења парцеле за садњу малине мора да претходи обележавању места за садњу њених садница. Овај посао може се обавити на више начина. На већим површинама, ради сигурности, тај посао требало би поверити геометру да помоћу специјалних инструмената, или помоћу призме измери циљани простор, уради парцелацију терена и утврди адекватна места за први ред воћака према плану садње, односно обележи простор за путну мрежу као и места за саднице на целој површини. Уколико се садња врши на мањим површинама, само мерења може се обавити и начинима: помоћу крста за визирање, пантљиком или канапом са обележеним местима.

Визир мотке користи се помоћу оквира који се за ту сврху посебно направи од летава сличног облика, у зависности какав ће бити распоред садница- квадрат, троугао или правоугаоник.

На угловима пресека две стране остављају се десетак центиметара дуже летве. При мерењу два или више радника рукују оквиром и на угловима забадају кочиће ради обележавања места за

садњу. Пази се да при мерењу будуће саднице не дођу уз саму ограду. Ово одстојање (од ограде до првог реда воћака требало би да износи најмање половину међуредног растојања). То растојање може се и повећати, складно потребама габарита машина за пролаз и радне захвате.

Мерења парцеле врши се након утврђивања правца редова и постављене основе за мерења, коју чине два правца: први је правац редова (који по могућству требало би да је север-југ), а други је нормално постављен на први правац. Први правац одређујемо бусолом, након обележавања кочићима. Други правац одређује се тако што заклапа угао од 90 степени у односу на први правац.

Маркирање, тј обележавање места за садњу садница на већим површинама врши се малим кочићима, траком, летвицама или сличним материјалом који траје само до краја садње засада. Не мора се обезбеђивати материјал за обележавање на целој површини, већ се може користити исти више пута, зависно од тога како је организована сама садња.

За обележавање места садница могу се користити и мање или веће притке, зависно од начина гајења воћака, при чему се посађене саднице могу везивати за постављене притке.

Мр Бранко Танасковић
ПССС Чачак

Зима и радови током зиме у вишегодишњим засадима

Мали је број воћара који су успели да део послова који се обављају у воћњацима током децембра обаве у том периоду тако да се радови у воћњацима продужавају током јануара, фебруара и марта месеца.

Послови који предстоје у наредном периоду су:

Ћубрење засада

Поред јесењег орања ђубрење је једна од најважнијих агротехничких мера коју је неопходно спровести у фази мировања воћака. Ћубрење се директно одражава на плодност и структуру земљишта, регулише се трајање вегетације и оптимални пораст вегетативне масе, појачава отпорност воћака према ниским температурама, болестима и штеточинама, а доприноси бољој родности и квалитету плодова. Пре него што се крене са ђубрењем вишегодишњих засада потребно је урадити агрохемијску анализу земљишта у утврдити какав је хемијски састав земљишта и које хемијске елементе је неопходно додати. Ћубрење воћака у овом периоду спроводи се минералним ђубривима. Ћубрива у воћњаку треба растури, па тек онда вршити култивирање земљишта у воћњаку. У случају да се из било ког разлога основно ђубрење не обави у јесен, тада се количина биљних хранива предвиђена за основно ђубрење у јесен и она за прво пролећно ђубрење унесе у земљиште заједно, приликом прве пролећне обраде земљишта (или разбаца по површини). У раном пролећном ђубрењу уноси се азот, најчешће 1/3 до 1/2 укупне потребе годишње количине са једним од азотних ђубрива или комплексним НПК са наглашеним садржајем азота. Ћубрење се обавља приликом прве пролећне обраде земљишта. Прихрана се обавља после заметања плодова крајем априла азотним или НПК ђубривима са наглашеним азотом.

Резидба воћака

Резидба воћака се разликује по томе да ли се обавља у младим или старим воћним засадима, да ли се обавља за формирање

узгојног облика или регулисање родности и вегетативног пораста у родним засадима. Резидба јабучастог воћа може се радити већ по завршетку године, током децембра месеца. Резидба коштичавог воћа треба да се ради почетком пролећа. Разлог је у већој осетљивости коштичавог од јабучастог воћа на ниске зимске температуре.

Посебну пажњу треба посветити резидби младих воћних засада и резидбу треба одложити за неки каснији период када прође опасност од јаких мразева који могу допринети измрзавању.

Сађење воћака током зиме

Успех у воћарској производњи у великој мери зависи од времена сађења воћака. Јесења садња воћака је повољнија, али ко то није урадио јесенас, садњу воћака може обавити и током зиме, под условом да је земљиште добро припремљено, да није смрзло и да нема јаких мразева. Које је време је најповољније да би садња воћака била успешна зависи од припремљености земљишта, климатских услова и стања воћних садница.

Пре него што се приступи подизању засада воћа важно је извршити анализу земљишта. Нажалост недовољно пољопривредника се ослања на анализу земљишта као основу за подизање засада, а управо је она та која нам казује да ли се воћњак исплати подигнути на том месту и које су формулације и количине ђубрива потребне за мелиоративно ђубрење, као и за које врсте воћака је одређена парцела погодна. Такође, водити рачуна о сортименту који се одабира за нови воћњак. Сортимент је динамична категорија и стално се појављују нове сорте (које могу бити боље или не). Одабрати сорте које су тренутно актуелне како код нас тако и у свету, како не би било проблема са пласманом када воћке ступе у род.

ПССС Чачак Снежана Драгићевић
Филиповић

Зимско мировање воћа –право време за резидбу

За правилно извођење резидбе неопходно је познавање особине сорте , густине садње, облика и величине круне.Резидба родних воћака обавља се у два наврата :
-зими (у периоду од опадања лишћа и све до почетка кретања вегетације) и у
-лето по завршетку интезивног пораста и на самом почетку диференцирања цветних пупољака.

Зимском резидбом воћа углавном регулишемо родност воћака, образујемо круну, вршимо подмлађивање воћака.Резидба је неопходна агротехничка мера , првенствено за одржавање доброг здравственог стања воћака. Овом рездбом првенствено се проређује сувишно родно дрво да би се оптерећење воћке ускладило са вегетативним потенцијалом.Уколико је воћка бујнија оставља се више родног дрвета и обрнуто.

Летња резидба се изводи по престанку интезивног раста нових младара, односно на почетку диференцирања цветних пупољака .Том резидбом се уклањају бујни младари и водопије ,старе родне гране које не доносе род.На тај начин постижемо да круна буде добро осветљена што омогућава да се родно дрво добро припреми за наредну годину а исхрана већ приметних плодова.

Код воћних врста и сората које касније дозревају зимска резидба је у ствари основна, а летња, допунска резидба.Комбинацијом ове две резидбе постиже се редовно рађање, високи производни потенцијал воћака и добар квалитет плодова.

Резидба воћака се разликује по томе да ли се обавља у младим или старим воћним засадима, да ли се обавља за

формирање узгојног облика или регулисање родности и вегетативног пораста у родним засадима. Резидба јабучастог воћа може се радити већ по завршетку године, током децембра месеца а коштичавог воћа треба да се ради почетком пролећа. Разлог је у већој осетљивости коштичавог од јабучастог воћа на ниске зимске температуре.

Посебну пажњу треба посветити резидби младих воћних засада и резидбу треба одложити за неки каснији период када прође опасност од јаким мразева који могу допринети измрзавању.

Облик , величина и конструкција круне мора се одржавати током целог експлоатационог периода воћњака,то се решава правовременом резидбом.Од велике важности је одржавање вршног дела пирамидалне круне одређене висине и вегетативног прираста.Веома је важно да вршни део круне буде активан јер се на тај начин стимулише доток воде и сам врх круне и у ниже обрастајуће гране. Истовремено не сме се дозволити да се бујни младари и водопије остављају на вршном делу круне већ треба остављати умерено бујне младаре који ће постати родне гране.

Вршни део круне увек мора да се заврши са леторастом умерене бујности. Сваке године треба формирати младо родно дрво јер се на тај начин обезбеђује добар род и висок квалитет плодова. Врхови бочних грана као и врх круне треба да се завршавају умерено бујним леторастом из предходне вегетације.

ПССС Чачак
Снежана Драгићевић-Филиповић

НАЈЗНАЧАЈНИЈЕ БОЛЕСТИ САЛАТЕ У ЗАТВОРОНОМ ПРОСТОРУ

У заштићеном простору у току је производња салате. У производњи салате у затвореном простору неке болести су стално присутне и могу представљати велики проблем и угрозити читаву производњу.

Као и код већине врста поврћа при производњи расада може доћи до полагања тек изниклих биљака. Полагање биљака изазивају фитофагне гљиве из рода: *Phytium sp.*, *Rhizoctonia spp.*, *Phytophthora spp i dr.*

У заштићеном простору редовна је појава сиве трулежи (*Botrytis cinerea*) која може нанети значајне штете на салати, нарочито у неповољним условима за гајење. Нападнути делови биљке брзо труле и губе тржишну вредност.

У условима повећане влаге, болест која се често јавља у затвореном простору је пламењача салате (*Bremia lactucae*). Симптоми се прво јављају на спољним листовима у виду светло зелених пега које брзо прелазе у некрозу.

Bremia lactucae

Бела трулеж (*Sclerotinia sclerotiorum*) се јавља најчешће у време формирања главица. Заразе настају у зони кореновог врата где се јавља мека трулеж, а заражена главица се лако одваја од корена уз појаву беле густе мицелије на главици.

Поред ових симптома који се јављају као последица патогене природе, честа појава је и некроза ивица листа салате. Некроза се јавља због недовољне апсорпције воде у условима повећане транспирације. Редовним заливањем и засенчавањем пластеника спречава се ова појава.

Botrytis cinerea

Заштита: Због кратке вегетације и коришћења салате у свежег стању, посебну пажњу треба посветити заштити овог поврћа. Заштита салате подразумева примену превентивних и хемијских мера. Салата је најбољи пример да превентивна заштита даје најбоље резултате. Ако су предузете превентивне мере примена фунгицида у првој половини вегетације, током зимског периода, је обично непотребна или сведена на најмању меру. Превентивне мере су: дезинфекција земљишта или коришћење стерилног супстрата, редовно проветравање објекта, редовно и умерено заливање, уклањање оболелих биљака, смањена употреба азотних ђубрива, вишегодишњи плодоред...

Хемијска заштита салате подразумева сузбијање најзначајнијих болести применом одговарајућих фунгицида. При избору препарата водити рачуна о каренци препарата с'обзиром да салата има кратак вегетациони период и да се користи у свежег стању.

Весна Нишавић Вељковић, дипл.инг.

ПССС Чачак

БАЛАНСИРАЊЕ ДНЕВНОГ ОБРОКА

Када говоримо о балансирању оброка пре свега треба да знамо шта је дневни оброк.

Шта је то дневни оброк?

Оброк је количина хране која се даје животињи у току 24 сата у циљу задовољења њених потреба.

Број храњења ,тј. број давања хране у току дана треба да буде 2 и више пута.

Краве се хране приближно до ситости, а у зависности од количине млека које крава даје.

Оброк за исхрану крава такође зависи и од фазе производног циклуса,

фаза засушености

фаза ране лактације

фаза средине лактације

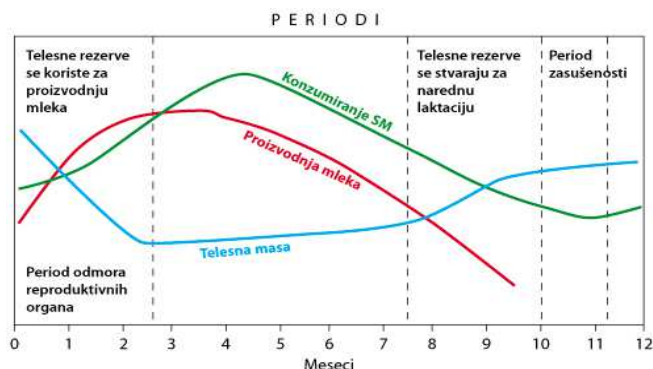
фаза на крају лактације,

Као и од кондиције крава

Шта је избалансирани дневни оброк?

- Избалансиран оброк садржи све потребне хранљиве материје.
- Хранљиве материје морају бити у таквим међусобним количинским односима да се оптимално задовољавају све потребе животиња.
- Оптимални оброк задовољава све потребе животиња за
  - одржање свог живота ,
  - приозводњу млека
  - и за репродукцију
- Оброк мора бити разноврстан комплентан, квалитетан ,
- Оброк мора бити довољан по количини и по могућности уједначен у току целе године.

ПССС Чачак Јаћимовић Мирослав

www.stips.minpolj.gov.rs

Доминантне цене са зелене пијаце за 15.01.2015 године

ПОВРЋЕ		ВОЋЕ		МЛЕЧНИ ПРОИЗВОДИ	
Производ	Цена по јед. мере	Производ	Производ	Производ	Цена по јед. мере
Зелена салата	25	Млади сир	Млади сир	Млади сир	350
Купус	30	Масни сир	Масни сир	Масни сир	400
Краставац	170	Кајмак	Кајмак	Кајмак	600
Цвекла	50	Јаја С	Јаја С	Јаја С	12
Лук бели	400	Јаја А	Јаја А	Јаја А	11
Лук црни	50	Јаја Б	Јаја Б	Јаја Б	10
Паприка	250	Јаја Ц	Јаја Ц	Јаја Ц	8
Парадајз	250	Пилад	Пилад	Пилад	370
Пасуљ бели	300				
Пасуљ шарени	250				
Пасуљ жути	400				
Печурка	200				
Шаргарепа	70				
Карфиол	250				

Доминантне цене са сточне пијаце за 15.01.2015 године

Сточна пијаца		Житарице	
Категорија	Цена по јед. мере	Производ	Цена по јед. мере
Јагњад	280	Кукуруз	22
Овце	140	Сточни јечам	25
Овнови за приплод	20.000	Пшеница	25
Прасад 15 кг	250	Сојина сачма	78
Прасад 25 кг	240	Сун. сачма	45
Шилежад	230	Луцеркино бр.	50
Товљеници 80-120	180	Сено луцерке	18
Товљеници >120	170		

